

HISTORISCHE KRING Baerne N I E U W S B R I E F

SEPTEMBER 2024

Als u deze Nieuwsbrief leest valt het u misschien op dat weer veel gebeurd is en gebeuren gaat. Heeft u al gezien dat er een plaatjesboek over de geschiedenis van Baarn is verschenen? Het is voor een aantal medewerkers van de HKB veel werk geweest, maar zo leuk om nu dat boek te zien en te hebben natuurlijk.

U kunt ook een verslag lezen over een gevelsteen die opnieuw is ingemetseld, maar ook komt er een gezellige historische avond en wandeling.

Heel bijzonder is de reactie van Nel van Alken op het artikel over het Tennishuisje in het Cantonspark. De mail die ze stuurde is in deze Nieuwsbrief opgenomen en wat dacht u van het verslag van de werkgroep Genealogie.

En ja, soms hebben we bij het maken van de Nieuwsbrief hulp nodig, want niet altijd is er aanvullende informatie of een mooie foto beschikbaar. Dan is het erg prettig dat we dan contact op kunnen nemen met Caspar Huurdeman voor een nieuwsfoto of met de Oudheidkamer voor het opzoeken van informatie en oude foto's.

En...kijkt u ook even naar de oproep om informatie? Misschien kunt u helpen.

Ans van Egdom en Martin Hoogendoorn.

Boek Historisch Baarn

Op 9 september is supermarkt Jumbo aan de Laanstraat gestart met een nieuwe actie: een verzamelalbum met plaatjes en verhalen over de geschiedenis van Baarn. De 23 rubrieken met o.a. kunstenaars, bouwwerken, verenigingen, tradities, historische bedrijven en woonwijken laten een uitgebreid overzicht zien van de Baarnse historie. Vrijwilligers van de Historische Kring Baerne hebben in het geheim maanden aan het project gewerkt. Zij hebben de teksten van het boek geschreven en de bijbehorende beelden erbij gezocht.

Het is een prachtig album geworden, dat gratis op te halen is in de winkel. Bij de boodschappen krijgt u al naar gelang het bedrag dat u uitgeeft zakjes met stickers die u in het album kunt plakken.

De actie loopt acht weken, tot begin november.

Na afloop van de actie wordt er nog een ruilmiddag gehouden.

De Avond van de Baarnsche Geschiedenis – dinsdagavond 22 oktober

Oktober is de landelijke Maand van de Geschiedenis en 22 oktober is de Avond van de Baarnsche Geschiedenis. Wij volgen het landelijke thema 'Echt nep'.

Dit is alweer de vierde editie die wordt gebracht door de Historische Kring Baerne in samenwerking met Kevin van den Berg en Balletschool Marut Jorquera.

Maar dit jaar is de Avond wel heel bijzonder: wij houden de prijsuitreiking van onze fotowedstrijd

© SEPTEMBER 2024 - HKB/Ans van Egdom

MIJN BAARN. De geselecteerde inzendingen zijn tentoongesteld in de kleine foyer van De Speeldoos; die kunt u vooraf aan de voorstelling of in de pauze bekijken.

En dat niet alleen: wij presenteren ook ons Jubileumboek "Baarn in de wereld - De wereld in Baarn". Vanzelfsprekend richten we ook een verkooptafel in waar u dit bijzondere boek over Baarn kunt aanschaffen.

De avond zelf staat weer in het teken van de Baarnse geschiedenis. U ontmoet een aantal historische figuren die op het toneel hun verhaal vertellen, bij monde van Frits Booy, Wil Hordijk en Machteld Olthof. Het gaat dan vooral om gebeurtenissen waarvan het waarheidsgehalte niet helemaal duidelijk is. Er is een kleine quiz in het kader van 'Echt nep': er worden drie verhalen verteld over een voorwerp of gebeurtenis, en de zaal mag raden welk verhaal echt is en welke nep. Echt nep is dat u geen prijs krijgt als u het goed heeft.....

Zoals gebruikelijk komt Balletschool Marut Jorquera met een spectaculaire dans, ook in het thema. Hoe ze dat gaan aanpakken weten we nog niet, maar als u de vorige editie van de Avond heeft bezocht herinnert u zich misschien nog die fantastische dans van de wolven.

Kevin zingt met ons een lied over de geschiedenis van Baarn en leidt de avond. Bovendien is er na afloop ook nog eens een feestelijke borrel. Kortom, u mag dit eigenlijk niet missen!

Aanvang 20:15 uur. De toegangsprijs bedraagt € 5. Kaartjes zijn verkrijgbaar via de theaterkassa van De Speeldoos.

Gevelsteen opnieuw ingemetseld

Cafe Beerestein stond heel lang leeg, vervolgens waren er plannen voor huizenbouw en toen duurde het nog heel lang voordat het pand gesloopt ging worden. De gevelsteen viel verschillende mensen op. De overbuurvrouw had wel interesse, vervolgens kwam de Historische Kring Baerne met een verzoek maar uiteindelijk blijft de gevelsteen waar hij hoort: ingemetseld aan de Zandvoortweg.

De gevelsteen kent een lange geschiedenis. De steen zou door de eigenaar van het sloopmateriaal aan de bouwer van de arbeiderswo-

ning zijn gegeven.

Deze man, zelf ook timmerman heette de Beer. En dan past een steen met de naam Beerestein toch mooi op het huis dat je aan het bouwen bent.

Vrijdag 13 september heeft wethouder Mark Veldhuizen de ingemetselde steen, samen met bouwer Van der Wardt, onthuld op een van de nieuwe woningen.

En natuurlijk gebeurde dat samen met de bouwers, genodigden en toekomstige bewoners van NIEUW BEERESTEIN.

"MIJN BAARN" in de Speeldoos

"Wat is er voor u eigenlijk bijzonder aan Baarn en waarom?" Met deze vraag deed de Historische Kring Baerne een oproep om een mooie foto in te sturen voor de fotowedstrijd MIJN BAARN. Na sluiting van de inzendingstermijn zijn de ingezonden foto's vergroot en met een bijbehorende tekst ingelijst en opgehangen in de Speeldoos.

Hans Pluim, kleinzoon van Meester Pluim, heeft de expositie geopend. Hij vertelde over de oprichting van de Historische Kring Baerne 50 jaar geleden, de vele actieve vrijwilligers en de activiteiten van de HKB in dit jubileumjaar. "Veel van de inzendingen gaan over de Eem en het landschap daar omheen. En, niet verwonderlijk, over de parken en de bomen in de natuur. Eén inzender had meer oog voor het kind en één inzending had een bijzonder gebouw als onderwerp.

De jury heeft met interesse gekeken naar de foto's en drie daarvan genomineerd en voorzien van een groene rozet", aldus Hans:

De Wittelaan in de sneeuw gemaakt door Iet Brandsma

Een skiff op de Eem bij opkomende zon door Scippio

De Watertoren gefotografeerd door Hanna Rusina

Hanna vertelde na de opening waarom zij juist deze foto maakte: "Ik ben 2½ jaar geleden vanuit Oekraïne naar Nederland gevlucht toen de oorlog uitbrak. Ik was daar fotograaf; ik maakte vooral bruidsreportages. Toen ik als vluchteling in Baarn kwam, een onbekend stadje in een voor mij volledig onbekend land, zag ik de watertoren aan de Sophialaan, en het bracht mooie herinneringen bij me boven. Daarom heb ik de watertoren gefotografeerd."

De expositie van alle ingezonden foto's is tot 22 oktober, de Avond van de Baarnsche Geschiedenis, in de Speeldoos te zien. Dan wordt de prijswinnaar bekend gemaakt.

Wie kan ons informatie geven?

In de Oudheidkameer van de Historische Kring wordt een grote collectie voorwerpen bewaard. Maar soms is er ook iets bij waarvan de afkomst/geschiedenis niet bekend is. Hieronder een vraag van een medewerker van de Oudheidkamer.

"In onze objecten-collectie bevindt zich bijgaand speldje en ook iemand uit Zwolle vroeg ons nu wat P.S.T. Baarn 1964 betekent. Wie weet hier meer van? We horen het graag."

Weet u wat deze letters betekenen en heeft u informatie hierover? Dan kunt u een mail sturen naar oudheidkamer@historischekringbaerne.nl

De HKB op het Cultureel Festival

Tijdens het Cultureel Festival op zaterdag 31 augustus was de Historische Kring Baerne met twee kramen aanwezig op een mooie plek in de Laanstraat. Onze kramen waren goed gevuld met boeken over en oude ansichtkaarten van Baarn. Ze werden goed bezocht. Veel bezoekers toonden interesse in de Historische Kring en na uitleg over hetgeen de Historische Kring doet, hebben twee nieuwe leden zich direct aangemeld en hebben we veel aanmeldingsformulieren aan geïnteresseerde bezoekers kunnen meegeven.

Nieuw dit jaar was de historische fotostudio, speciaal ter gelegenheid van ons 50-jarig jubileum. Fotograaf Hilde kroop onder de zwarte doek om voorbijgangers te portretteren die eerst waren uitgedost door assistente Machteld: de kraam beschikte over een uitgebreide collectie

hoedjes met voile, PTT petten en mooie sjaals.

De hoge zijden hoed was zeer in trek bij de heren.

De fotostudio zelf zag er prachtig uit met kamerscherm, antieke stoel en koperen pot met palm op een plantentafeltje. Er zijn ruim 50 foto's gemaakt, dus zeker voor herhaling vatbaar.

Maar voordat er werd begonnen met het maken van de foto's poseerden Hilde en Machteld eerst zelf voor de camera.

Jubileumstadswandeling 19 oktober 2024

De Historische Kring Baerne bestaat 50 jaar, en dat vieren we met allerlei bijzondere evenementen. Een daarvan is de Stadswandeling op zaterdag 19 oktober 2024.

De wandeling voert langs historische gebouwen en overige interessante plekken in Baarn. Maar niet alleen er langs, ook er doorheen! Speciaal voor deze dag en voor deelnemers aan de wandeling gaan deuren en hekken open. Zomaar een greep: de Nicolaaskerk en het prachtige gebouw van het

Apostolisch Genootschap. U bezoekt het atelier van een glazenier die glas in lood restaureert en er is een expositie van oude schoolplaten. Voor het eerst opent Het Baarnsch Lyceum haar deuren zodat u de zuilen, speciaal door Escher voor de school ontworpen, kunt bekijken. U ontmoet onderweg ook enkele historische figuren. De start is in Theater De Speeldoos in Baarn, waar u meteen achter het toneel mag kijken.

De route is ongeveer 13 km lang, maar onderweg zijn er verschillende punten waar u uw wandeling goed in kunt korten. Onderweg worden op diverse locaties korte muziekovertredens verzorgd. Er zijn enkele stempelposten waar u een stukje fruit of iets te drinken aangeboden krijgt. Langs de route zijn verscheidene horecagelegenheden, zoals aangegeven op het kaartje dat u krijgt toegestuurd.

Kortom: dit is een unieke ervaring die u niet mag missen.

Praktische informatie:

Datum: zaterdag 19 oktober 2024

Kosten: €5 per deelnemer. (leden van de Historische Kring Baerne en kinderen tot 12 jaar gratis).

U krijgt een op naam gestelde kaart die toegang geeft tot de opengestelde locaties.

Start: Er zijn verscheidene startmomenten waar u uit kunt kiezen. De eerste starttijd is 09.30 uur, de laatste 13.00 uur. U kunt tot 16.00 in de verschillende locaties terecht.

Vertrekpunt: Theater De Speeldoos, Rembrandtlaan 35 Baarn. Er is ruime parkeergelegenheid achter het theater.

Inschrijving: op de website van de Historische Kring Baerne:

www.historischekringbaerne.nl/aanmeldingstadswandeling

Nieuws van de werkgroep Genealogie

Van mevrouw I. Westdorp uit Soest kreeg de Werkgroep Genealogie enkele vragen over een zekere Jan Horst. Hoe meer wij, en vooral mevrouw Westdorp in het onderzoek naar Jan Horst doken, hoe interessanter hij werd.

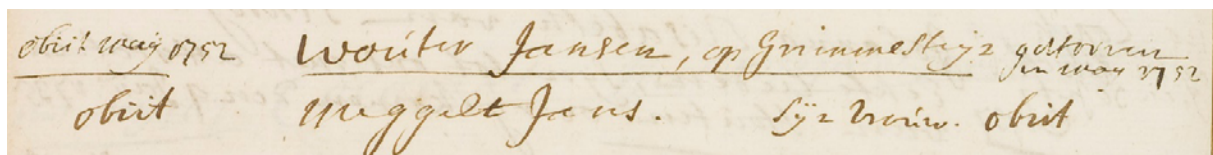
Jan Horst is geboren in Baarn, en is op 6 mei 1759 getrouwd met Catharina Suzanna Kok met wie hij vier kinderen krijgt.

Jan Horst had een herberg/logement aan de Praamgracht bij paleis Soestdijk, die hij aan Wilhelmus Schimmel verkoopt.

Jan Horst zat tussen 1768 en 1775, zeven jaar in diverse functies in de gemeenteraad en was in 1776 zelfs burgemeester van Baarn.

Het meest bizarre is dat zijn zoon Wouter Jans Horst op Kasteel Grimmestein is overleden.

Inmiddels heeft mevrouw Westdorp ons een uitgebreid archief over haar voorvader Jan Horst toegestuurd. In een later stadium hopen wij over deze interessante Baarnaar een verhaal in de Baerne te plaatsen.

Tennishuisje (vervolg)

Altijd leuk om een reactie te krijgen op de Nieuwsbrief. Hierbij een mail van Nel van Alken-van Hilten. Zij stuurde deze aanvullende informatie op over het Tennishuisje.

“Hierbij een wat verlate reactie op het onderwerp: ” Tennishuisje “ in de Nieuwsbrief van juli jl.

Ik heb nl. nog wat meer informatie over het tennishuisje in het Cantonspark:

Het huisje is gebouwd op het toenmalige landgoed van August Janssen, door Machinale houtbewerking-maatschappij: "De Specht" uit Zeist.

Dit weet ik, omdat ik veel onderzoek heb gedaan naar ons eigen huis in Bennekom, dat ook van hout is en rond 1921 door de Fa. "De Specht" is gebouwd. D.m.v. dat onderzoek, kwam ik in contact met personen, die artikelen hadden geschreven over Fa. "De Specht" en onderzoek hebben gedaan naar de bouw van houten huizen aan het eind van de 19e en het begin van de 20e eeuw.

De "Overtuin" van August Janssen komt ook voor op een lijst van opdrachten voor tuininrichting etc. van de Fa. Groenewegen. Deze Fa. was ook gevestigd in Zeist, waar het onderdeel uitmaakte van de Hernhutters Gemeenschap. Fa. Groenewegen bestond uit een familie: vader, drie zoons, vijf dochters, die samen met schoonzons het bedrijf en aanverwante bedrijven, vormden. Een van de schoonzons van J.B. Groenewegen was N.W. Klinghardt, de directeur van houtbewerkingbedrijf "De Specht". Mijn conclusie is, dat veel opdrachten door samenwerking van beide bedrijven werden gedaan.

Mijn informatie heb ik o.a. van Jan Holwerda, die over Fa. de Specht schreef in het boek: "Democratisering van de koepel" en Johan Doornenbal, die veel onderzoek deed naar houten huizen: "Noorse houten prefab huizen 1885-1935."

Gemeentewapen

In het kader van de column Kunst in de openbare ruimte, richten we de schijnwerper dit keer op het oude gemeentewapen aan de gevel van Laanstraat 1, het oude Gemeentehuis.

Het wapen van Baarn is het gemeentelijke wapen dat op 10 juni 1818 door de Hoge Raad van Adel aan de toenmalige gemeente werd toegekend: een bisschop in de rijkskleuren goud op blauw. In 1857 kwam De Vuursche bij de gemeente Baarn, hierop werd 10 jaar later een nieuw wapen verkregen. Op het nieuwe wapen stond een steigerend paard (symbolisch voor Paleis Soestdijk) met een Romeinse slaaf. Het oude wapen uit 1818 werd in 1969 weer in gebruik genomen.

Het mozaïek van het gemeentewapen aan de voorgevel van het Gemeentehuis is bij de herinvoering van het oude gemeentewapen gemaakt door kunstenaar Elly Meijer. Van haar hand zijn in Baarn ook de kunstwerken: het italiaans glasmazaïek op de voormalige kleuterschool Zonneveld, het glasmazaïek van de Montinischool en de sgraffito's op de muur van de Maria Koningin kerk.

Excursie op 9 oktober a.s. naar Elburg

Wilt u nog mee? Er zijn nog enkele plaatsen voor de excursie naar Elburg vrij. Deze excursie wordt georganiseerd door de Historische Kring Baerne en de Historische Vereniging Soest.

Vertrek uit Baarn vanaf het Station om 9:05 uur.

Aanmelden, ook voor niet leden, kan bij de secretaris: secretaris@historischekringbaerne.nl

Kosten € 50 per persoon.

Meer informatie over de excursie vindt u op de website: www.historischekringbaerne.nl

Agenda

Tot 15 december Jubileumtentoonstelling "De jaren Zeventig in Baarn" in de Oudheidkamer

9 oktober Excursie naar Elburg

19 oktober Jubileumstadswandeling door Baarn

22 oktober Avond van de Baarnsche Geschiedenis met presentatie Jubileumboek "Baarn in de wereld - De wereld in Baarn" en uitreiking prijs fotowedstrijd MIJN BAARN